

**ÅRSPLAN FOR INSTITUTT FOR ARKEOLOGI, KONSERVERING OG
HISTORIE (IAKH)**

2018

Innledning

Institutt for arkeologi, konservering og historie (IAKH) har som hovedoppgave å tilføre samfunnet vitenskapelig fundert innsikt i historie, kulturhistorie og kulturarv gjennom studietilbud, forskning og formidling.¹ Instituttet ønsker særlig å øke antallet studenter som avlegger grader innenfor instituttets studietilbud og å øke forskningsaktiviteten gjennom flere eksternt finansierte prosjekter.

Instituttet har gjennom flere år hatt en solid økonomi. Dette skyldes i stor grad stabile inntekter fra studiepoengsproduksjonen. Den varslede endringen i finansieringsmodellen vil gjøre det viktigere å øke gjennomføringsgraden på programmene for å opprettholde inntektene eller øke dem. Instituttet har hatt en forholdsvis jevn tilstrømning av eksternt finansierte prosjekter. En økning av instituttets eksternt finansierte virksomhet, og da særlig i form av EU-midler, vil føre til økt handlingsrom og større muligheter for å realisere instituttets stillingsplan.

Bakgrunn

Årsplanen til Institutt for arkeologi, konservering og historie skal bidra til at overordnede mål nås. De overordnede målene er definert i strategiske planer og årsplaner ved Universitetet i Oslo og Det humanistiske fakultet. I tillegg til i IAKHs egne strategiske plan, [IAKHorisont 2020](#). For årets plan, er også stortingsmeldingen om kvalitet i høyere utdanning, stortingsmeldingen om humaniora i Norge og Norges forskningsråds evaluering av humanistiske fag (HUMEVAL) relevante.

IAKHs årsplan består av en liste med tiltak som skal igangsettes i 2018, men flere av tiltakene vil være gyldige for en lengre periode. Årsplanen er delt inn i følgende områder: utdanning, forskning, forskerutdanning, samfunnskontakt og forskningsformidling, innovasjon, og personal og HMS. Dette avviker noe fra UiO og HFs planer, som operer med kategoriene virksomhetsovergrepene tiltak, utdanning, forskning, samfunnskontakt og forskningsformidling, og innovasjon.

Strategi 2020 og UiOs årsplan 2018-2020

[UiOs årsplan](#) har et treårig perspektiv og har til hensikt å identifisere og iverksette tiltak for å gjennomføre UiOs strategiske plan – [Strategi 2020](#). Hovedmålsettingen i strategiplanen er følgende:

UiO skal styrke sin internasjonale posisjon som et ledende forskningsuniversitet, gjennom et nært samspill mellom forskning, utdanning, formidling og innovasjon.

I UiOs årsplan for 2018-2020 legges det særlig vekt på tiltak som vil løfte utdanningskvaliteten og styrke innovasjonen. Det er også lagt vekt på å effektivisere internasjonal rekruttering og legge til rette for en helhetlig karrieropolitikk. Videre vil UiO arbeide for å effektivisere ressursbruken, særlig ved bruk av teknologi.

¹ IAKHorisont 2020. Strategisk plan for IAKH 2016-2020.

UiOs årsplan operer med tiltak mot enhetene. Enheter må her forstås som både fakultet og institutt. Det betyr at flere av tiltakene enhetene pålegges i UiOs årsplan vil bli gjennomført på fakultetsnivå.

Det humanistiske fakultets strategiske plan og HFs årsplan 2018-2020

HFs rullerende årsplan baserer seg på [HFs strategiske plan 2020](#) og UiOs strategiske plan og årsplan, i tillegg til andre overordnede dokumenter.

[HFs årsplan for 2018-2020](#) legger vekt på å utvikle sterke forskningsmiljøer, rekruttering og arbeidet med stillingsplaner, samfunns- og arbeidslivsrelevant utdanning, og tydeliggjøring av relasjonen til skolen.

Utdanning

«Universitetet i Oslo skal tilby attraktiv, forskningsbasert utdanning på høyt internasjonalt nivå som tiltrekker seg dyktige og motiverte studenter. Internasjonalisering skal brukes aktivt for å øke kvaliteten i utdanningene. Studentene skal møte et godt læringsmiljø og få god oppfølging fra studiestart og videre i utdanningen.»

UiOs årsplan 2018-2020

Instituttet har som målsetting å øke søkningen til studieprogrammene, øke gjennomføringen og å få flere til å fullføre studiene på normert tid. Studiene skal gjøres mer arbeidslivsrelevante og studentmobiliteten øke. Det er også et mål om å få en jevnere kjønnsfordeling på studieprogrammene.

UiOs årsplan legger vekt på studiegjennomføring og nye lærings- og vurderingsformer. HF har i sitt utkast til årsplan valgt å fokusere på rekruttering, studiestart, digitalt læringsmiljø, og relevans, praksis og arbeidsliv.

Tiltak for å øke søkningen til programmene og jevne ut kjønnsbalansen

- Invitere historieklasser fra videregående skole til instituttet for å informere om instituttets studieprogrammet og det å være student.
- Gjøre instituttets studieprogrammer bedre kjent for historielærere i videregående skole gjennom faglig-pedagogisk dag eller annet arrangement.
- Ta i bruk sosiale medier for å nå ut til flere potensielle søkere. Legge vekt på å nå ut til det kjønn som i dag er i mindretall.
- Forbedre programnettsidene og bruke nye virkemidler som videoer ol.
- Starte systematisk kartlegging av hvordan nye studenter ble kjent med studieprogrammet.

Tiltak for å øke gjennomføringen og kvaliteten på utdanningen

- Gjennomgå bachelor- og masterprogrammet i historie.
- Gjennomgå ARKO-programmene med utgangspunkt i programevalueringene og at masterprogrammet i arkeologi ikke lenger er et forsterket masterprogram.
- Utvikle et opplegg for alle instituttets førstesemestersbachelorstudenter som får flere til å bli på programmet og som gir økt samhold og motivasjon.
- Gjennomgå læringsformer og vurderingsformer på emnene og vurdere å ta i bruk mer varierte former.
- Utrede hvordan instituttet kan legge til rette for kollegaveiledning og samarbeid om undervisning.
- Innføre sensorveiledninger for alle eksamensoppgaver.
- Innføre årlig samling for erfaringsutveksling om masterveiledning.
- Tilrettelegge for god innføring og bruk av den nye læringsplattformen Canvas.

Tiltak for å øke arbeidslivsrelevansen

- Vurdere å innføre et 5-årig konserveringsløp og gjennomgå praksiselementene.
- Gjennomgå 40-gruppene mer systematisk for å ha et klarere tilbud som gir solid kompetanse i et annet og relevant fag.
- Utrede mulighetene for flere praksiskomponenter og å styrke studentenes formidlingsevne, erfaring med samarbeid og kjennskap til digitale medier.
- Gjøre mulighetene for masteroppgavesamarbeid mellom studenter og eksterne aktører bedre kjent i fagmiljøene.
- Invitere tidligere IAKH-studenter til å fortelle om om sitt arbeid under semesterstart.

Forskning

«UiO skal fremme grensesprengende forskning og være en etterspurt samarbeidspartner. Høy kvalitet og innovative fagmiljøer gjør UiO konkurransedyktig på nasjonale og internasjonale arenaer.»

UiOs årsplan 2018-2020

Instituttet har som mål å øke andelen eksternt finansierte prosjekter. Det legges særlig vekt på EU-finansiering og å få et Senter for fremragende forskning (SFF). Instituttet vil også vektlegge å skape større kjennskap og bedre rutiner knyttet til åpen tilgang, lagring av data og forskningsetikk.

UiOs årsplan er særlig opptatt av ekstern finansiering og å forbedre rekrutteringsprosessene. HF fokuserer i sin årsplan særlig på økning av ekstern finansiering gjennom Forskningsrådets tematiske programmer og EU. Andre temaer er innføring av rutiner og opplæring rundt åpen tilgang og forskningsetikk, i tillegg til raskere rekrutteringer.

Tiltak for å øke andelen eksternt finansierte prosjekter

- Identifisere et SFF-miljø ved instituttet som skal få ekstra økonomisk og administrativ støtte.
- Informerer alle forskergruppene om mulighetene i Marie Sklodowska-Curie Actions.
- Identifisere potensielle søkere til NFR og tilby søknadsstøtte i form av frikjøp og driftsmidler.
- Støtte bidrag til satsningen UiO:Norden.

Tiltak for å øke bruken av åpen tilgang og datalagring

- Innføre rutiner som sikrer egenarkivering av vitenskapelige arbeider i UiOs vitenarkiv i samarbeid med fakultetet i samarbeid med fakultetet.
- Informere om åpen tilgang og datalagring på allmøter og i andre passende kanaler.

Tiltak for å øke fokuset på forskningsetikk

- Etablere rutiner for å følge opp forskningsetiske retningslinjer og krav om datahåndtering fra EU og NFR i samarbeid med fakultetet.
- Arrangere et seminar eller lignende om forskningsetikk i samarbeid med fakultetet.

Forskerutdanning

UiOs årsplan behandler ikke forskerutdanningen spesielt, men sier at UiO skal tilrettelegge for god oppfølging og skape gode karriereveier for ph.d.-kandidater og postdoktorer. Videre er det et tiltak som blant annet omfatter karriereveiledning for ph.d.-kandidater. Strategi2020 sier at «[f]orskerutdanningen skal videreutvikles og være fremtidsrettet. Den skal være internasjonalt attraktiv, og stipendiatene skal være integrert i aktive forskningsmiljøer².

Instituttet har som mål å tilby stipendiatene en god ph.d.-utdanning, få flere og bedre søkere til instituttets ph.d.-stillinger og å bidra til å skape gode karriereveier for både stipendiater og postdoktorer. Instituttet har gjennom de siste årenes sluttsamtaler blitt kjent med at flere stipendiater og postdoktorer opplever arbeidet som ensomt og at de i liten grad blir sett. Dette er også noe instituttet vil arbeide med å motvirke.

Tiltak:

- Arbeide videre med en nasjonal forskerskole i historie.
- Arrangere karriereseminarer for stipendiater (og postdoktorer).
- Tilby historiestudenter plass på DialPasts prosjektbeskrivelsesseminar om å søke ph.d.-stipend og vurdere å etablere et lignende seminar for masterstudenter i historie.
- Veilederseminaret innføres som et fast årlig seminar.
- Utvikle opplæringsprogram for nye ph.d.-veiledere.

² [Strategi2020](#)

Samfunnskontakt og forskningsformidling

«Et viktig samfunnsoppdrag for UiO er å bidra til at forskningsbasert kunnskap preger samfunnet og møter vår tids store samfunnsutfordringer. UiO skal formidle kunnskap og ny innsikt gjennom aktiv dialog og samarbeid.»

UiOs årsplan 2018-2020

Instituttet anser som en av sine hovedoppgaver å tilføre samfunnet vitenskapelig fundert innsikt i historie, kulturhistorie og kulturarv. Instituttet vil derfor legge vekt på økt dialog med samfunnet. Instituttet fortsetter å legge vekt på nettbasert formidling i form av videreutvikling av Norgeshistorie.no.

UiOs årsplan legger vekt på å sikre at kommunikasjonsarbeidet støtter opp om universitetets samfunnsoppdrag og enhetens strategiske prioriteringer og iverksette og gjennomføre målrettede og målbare tiltak for forskningsformidling og samfunnskontakt. Fakultetet har i sin plan sagt at alle institutter skal arrangere fagdager for å styrke kontakten med viktige samarbeidspartnere og samfunnsaktører. Videre vil de bidra med strategisk kommunikasjonsbistand til RITMO, vurdere å rådgi om formidling i forskningssøknadsarbeid, og ta i bruk måleverktøy for å kunne evaluere kommunikasjonsarbeidet.

Tiltak:

- Fra 2018 vil instituttet ha en egen leder med ansvar for samfunnskontakt og internasjonalisering. Blant ansvarsoppgavene til den nye lederen er å øke kontaktflaten mot samarbeidspartnere i det norske samfunn og å legge bedre til rette for formidling.
- Opprette en administrativ stilling med særlig ansvar for nye digitale læremidler, rekruttering til studieprogrammene og forskningsformidling.
- Utarbeide en plan for formidling og profilering av instituttet.

Tiltak knyttet til Norgeshistorie.no

- Utarbeide en årsplan og en strategisk plan for det videre arbeidet med Norgeshistorie.no.
- Utvikle et nytt element til nettstedet; «Hvordan blir historie til?».
- Videreutvikle samarbeidet med Riksarkivet, Arbeiderbevegelsens bibliotek og arkiv og NRK.
- Inngå nye samarbeidsavtaler for å styrke den digitale formidlingen og posisjonen i markedet.
- Utvide forfatternettverket og tilføre nettstedet nytt innhold innenfor prioriterte satsningsområde.

Innovasjon

«Et felles innovasjonsløft skal skape en tydelig visjon og ambisjon, og utvikle en sterk identitet for innovasjonsarbeidet ved UiO.»

UiOs årsplan 2018-2020

Instituttet har ingen definert målsetting innen innovasjon. Instituttet ønsker likevel å legge til rette for at studenter og andre kan lære om relevante innovasjoner, slik som «[Påvei. Din personlige guide på bilturen](#)», og hvordan de selv kan bli innovatører.

UiOs årsplan sier at enhetene skal utarbeide konkrete målsettinger og iverksette tiltak inn innovasjonskapasitet, kommersialisering og entreprenørskap, organisering av strategiske allianser, næringslivskontakter og nye møteplasser, studentinnovasjon eller utdanning. Fakultets tiltak går ut på å lyse ut stipendier til masterstudenter som vil skrive om innovasjon og å arrangere en workshop for å legge videre planer om innovasjon.

Tiltak:

- Arbeide for å synliggjøre gode «impact» eksempler fra IAKH.
- Holde et seminar for studenter og andre interesserte om relevante innovasjoner og hvordan man blir innovatør.

Personal og HMS

«Det arbeides for å skape en enklere hverdag og et godt arbeids- og læringsmiljø for studenter og ansatte. Kulturen skal preges av åpenhet, samarbeid og involvering av studenter, ansatte, deres tillitsvalgte og verneorganisasjonen.»

UiOs årsplan 2018-2020

Instituttet har som mål å få til en samlokalisering, særlig av arkeologi og konservering, minske kjønnsbalansen på historie og konservering, og å motta og integrere utenlandske medarbeidere på en god måte.

UiO vil videreføre arbeidet med systematisk og strukturert arbeidsmiljøutvikling og utvikle en helhetlig karrieropolitikk ved UiO. I samme møte som årsplanene ble vedtatt, ble det også besluttet en prosess for å effektivisere administrative prosesser. Fakultetet vil arbeide med at de administrative ressursene er tilpasset en ny tid og gjennomgå de administrative funksjonene. De vil også tilby kurs til nytilsatte med internasjonal bakgrunn

Tiltak:

- Tilby fast vitenskapelig nyansatte med ikke nordisk morsmål intensiv språkopplæring.
- Administrasjonen vil jobbe med forbedring og effektivisering av administrative rutiner og delta i fakultetets prosess om å effektivisere administrative prosesser og styrke rammene for forskning og undervisning.